

Wie pikt er een graantje mee?

Bij de beantwoording van de vragen 12 tot en met 17 moet je soms gebruikmaken van informatiebron 5 in de bijlage.

Droogte zorgt voor stijgende graanprijzen

De productie van graan is belangrijk als grondstof voor menselijk voedsel en als voedsel voor dieren. Door de bevolkingstoename en toenemende welvaart in landen als China en India neemt de consumptie van vlees toe. Voor een kilo kip is drie kilo voer nodig en voor een kilo rundvlees vijf kilo. Daarom is steeds meer landbouwgrond nodig voor de productie van veevoer. Ook het gebruik van biobrandstoffen zorgt voor een grotere vraag naar landbouwgrond.

naar: Trouw, 2010

Gebruik informatiebron 5.

- 1p 12 Een groot gedeelte van de graanproductie gaat op aan veevoer.
→ Bereken in een decimaal hoeveel procent van de totale productie van graan in 2009 wordt gebruikt als voedergranen.
Schrijf je berekening op.
- 1p 13 Doordat veel landbouwgrond wordt gebruikt voor de productie van veevoedergewassen, stijgen de prijzen van granen.
Hieronder staan drie verschijnselen.
- 1 meer vraag naar landbouwgrond
 - 2 prijs van landbouwgrond stijgt
 - 3 stijgende kosten worden doorberekend
- In welke regel staan deze verschijnselen zo dat een logische gedachtegang ontstaat?
- A de vraag naar veevoeder stijgt → 1 → 2 → 3 → stijgende graanprijzen
B de vraag naar veevoeder stijgt → 1 → 3 → 2 → stijgende graanprijzen
C de vraag naar veevoeder stijgt → 2 → 1 → 3 → stijgende graanprijzen
D de vraag naar veevoeder stijgt → 2 → 3 → 1 → stijgende graanprijzen
E de vraag naar veevoeder stijgt → 3 → 1 → 2 → stijgende graanprijzen
F de vraag naar veevoeder stijgt → 3 → 2 → 1 → stijgende graanprijzen

- 1p **14** Een andere oorzaak voor de forse prijsstijgingen moet gezocht worden in de droogte die heerste in het Zwarte Zeegebied (Rusland). Dit gebied is van oudsher een leverancier van onder andere graan. In Rusland was een hittegolf oorzaak van een mislukte graanoogst.
De Russische overheid heeft een exportverbod voor graan aangekondigd om te voorkomen dat de prijzen in Rusland zelf verder gaan stijgen.
→ Verklaar waarom een exportverbod binnenlandse prijsstijgingen kan voorkomen.
- 1p **15** De laatste jaren was de prijs van graan juist laag. Veel graanproducerende landen in de Europese Unie (EU) stelden als oplossing voor dit probleem voor: het gezamenlijk instellen van importheffingen op bijvoorbeeld tarwe en rijst uit landen van buiten de EU.
→ Noem een nadeel voor de Europese consument van importheffingen.
- 1p **16** Er worden voorstellen gedaan om het Europese landbouwbeleid na 2013 te hervormen. Er moet milieuvriendelijker en marktgerichter gewerkt worden.
Wat wordt bedoeld met marktgerichter werken?
A Boeren moeten de producten die ze produceren zelf naar de markt brengen.
B Boeren moeten producten verbouwen die ze zelf op de markt moeten verkopen.
C Boeren moeten producten verbouwen waar behoefte aan is.
D Boeren moeten zich laten omscholen tot marktkoopman.
- 1p **17** Het landbouwbeleid van de EU bestaat voor een deel uit exportsubsidies. Dit systeem van exportsubsidies belemmert een vrije handel. Vooral de ontwikkelingslanden hebben nadeel van dit beleid.
→ Verklaar waarom sommige ontwikkelingslanden nadeel van deze exportsubsidies hebben.

Wie pikt er een graantje mee?

informatiebron 5

Wereldproductie (mln. ton) van enkele granen 2006 - 2009

	2006	2007	2008	2009
tarwe	610	626	684	683
voedergranen	1.081	1.080	1.140	1.112
rijst	441	441	460	453
granen totaal	2.132	2.147	2.284	2.248

bron: Landbouw Economische Berichten 2010, LEI Wageningen

Bronvermelding

Een opsomming van de in dit examen gebruikte bronnen, zoals teksten en afbeeldingen, is te vinden in het bij dit examen behorende correctievoorschrift, dat na afloop van het examen wordt gepubliceerd.